

Skogssauna, Tomtebo

Meter Arkitektur

Skogssauna, Tomtebo Gästhus, Badhus, Båthus mm.

Plats: Norrlandet, Gävle
2006-2011
BTA: 600 m² inklusive pooltak
Trädäck utomhus: 490 m²
Tomt: 15000 m²

Nybyggnad & komplettering av Byggnadsminne

Arkitekt: Meter Arkitektur AB, Göteborg
Ansvarig: Bengt Carlsson
Medverkande: Pär Andreasson, Jesper Embring, Gustav Backström

Byggherre: Familjen Seitola-Gunnarsson
Entreprenör: Kaj Stefanius, Bo Törnkvist, Urfjället Bygg AB, Gävle
Landskap: Lars Krantz, Wij Trädgårdar, Ockelbo
K-Konsult: Christian Evertsson, COWI AB, Göteborg
V-Konsult: Jonas Erdefelt, VVESS Systems AB, Gävle
El-Konsult: Tommy Skog, Connectkonsult, Gävle
Markkonsult: Thomas Andersson, WSP, Gävle
Limträstomme: Stefan Lövbom, X-House
Belysning: Kristian Krogh, Møller og Rothe, Köpenhamn

Ett arkitektoniskt gestaltat skogsbryn

Tomtebo på Norrlandet vid kusten utanför Gävle är en del av den mycket påkostade helhetsmiljön med sommarnöjen som skapades här i slutet av 1800-talet. Det finns flera bevarade anläggningar med huvudbyggnad, badhus, park och kajer med ångbåtsbrygga som huvudentré.

Landskapet vid Tomtebo är en halvö i Östersjön med vacker tall- och granskog som delvis kultiverats med parkliknande inslag.

Beställaren hade tidigare fått Gävle kommuns renoveringspris för arbetet med huvudbyggnaden och badhus från 1800-talet, nu hade de fått positivt förhandsbesked om att få bygga en 14 m² tvättstuga på ett f.d. militärt pjäsvärn.

Vi fick förtroende att utveckla projektet då beställaren ville ha större ytor för bad, båtar, förråd och gäster i den skyddade kulturhistoriska miljön på 600 m² programyta. Vi utvecklade en strategi för komplettering av helheten med modultänkande som en teknisk och estetisk grundfilosofi. Vi fick här mycket positivt stöd av de antikvariska myndigheterna lokalt.

En ny entrésituation skapas på landssidan med ny väg, hus för båtar, bilar och traktorer. Den större nybyggnaden med badhus, tvätthuset, gästrum och umgängesytor placerades på en höjdrygg i skogen vinkelrätt mot huvudbyggnaden.

Nybyggnaden skapar ett arkitektoniskt gestaltat skogsbryn där massivträstrukturen står lätt i skogsmarken på platsgjutna betongplintar med militäranläggningen bevarad intakt därunder som en hemlighet. Med placeringen och genom att byggnadsprogrammet bryts ned i mindre volymer lägger man först inte märke till badhusets verkliga storlek utan den äldre huvudbyggnaden tillåts fortfarande dominera.

Nybyggnaden har en stomme av 190 mm ohyvlade limträstockar som bildar 19 våningshöga skivor placerade i en modul på 2,4 meter tvärs badhusets huvudriktning. Väggarna har den grova sågade ytan både ute och inne där man ser varje tvätummare. Ute trätjätat och inne linojefärg laserat i lager i tjärans kulörer. Massivträskivorna bildar också scenografi för badupplevelsen där man rör sig fritt mellan ute och inne mot skog och hav på trädäck av kärnfuru.

Badhusanläggningen är organiserad med en tydlig sida mot skogen och en mot havet. Man angör från gårdsplanen via en spång genom en mindre trätjärad byggnad i skogskanten. En nästan 60 meter lång axel förbinder samtliga rum, som fond är havet och en strimma av horisonten i öster. Rummen mellan skivorna är ihopkopplade, i par eller fler till hus efter olika krav. Alla är riktade mot skogen; tvätthus, gillestuga, gästhus, bastuhus. Dessa skogshus har lika detaljer. Stora glaspartier av furu med vädringsluckor är patinerade med linoljelasyr som rejält rodnad fur. Det lilla gamla badhuset, nu svårbadat p.g.a. landhöjningen, har genom sina proportioner och enkla materialitet fått bilda utgångspunkt för denna nya samtida rumsmodul på tio kvadratmeter.

Mellan husen finns pauser med utblickar mot landskapet, ibland inne ibland ute, men alla gestaltade som utemiljöer. Både tak- och golvmaterial tillåts här vandra in i och lösa upp gränsen mellan ute och inne.

Mot havet och ängsmarken i söder placeras pool, soldäck och samvarorum. Eftersom träden på finskt vis får stå kvar nära byggnaderna krävs tak för nedfallande kottar och barr. Lösningen blev två typer av stora enkla pergolatak av limträbalkar och pelare uppträdda på runda stålrör och låsta med hylsor. Bastun med massivt bränt trä som ytskikt och det lutande akterdäcket med inbyggda soffor har utsikt mot de fyra ledfyarna i öster och inloppet till staden.

En utmaning har även varit att tekniskt klara av rörelser mellan timmerstomme och t.ex. de mer stumma silikonglaspartierna. Stålpelare får här stå fritt rätt igenom limträskivorna.

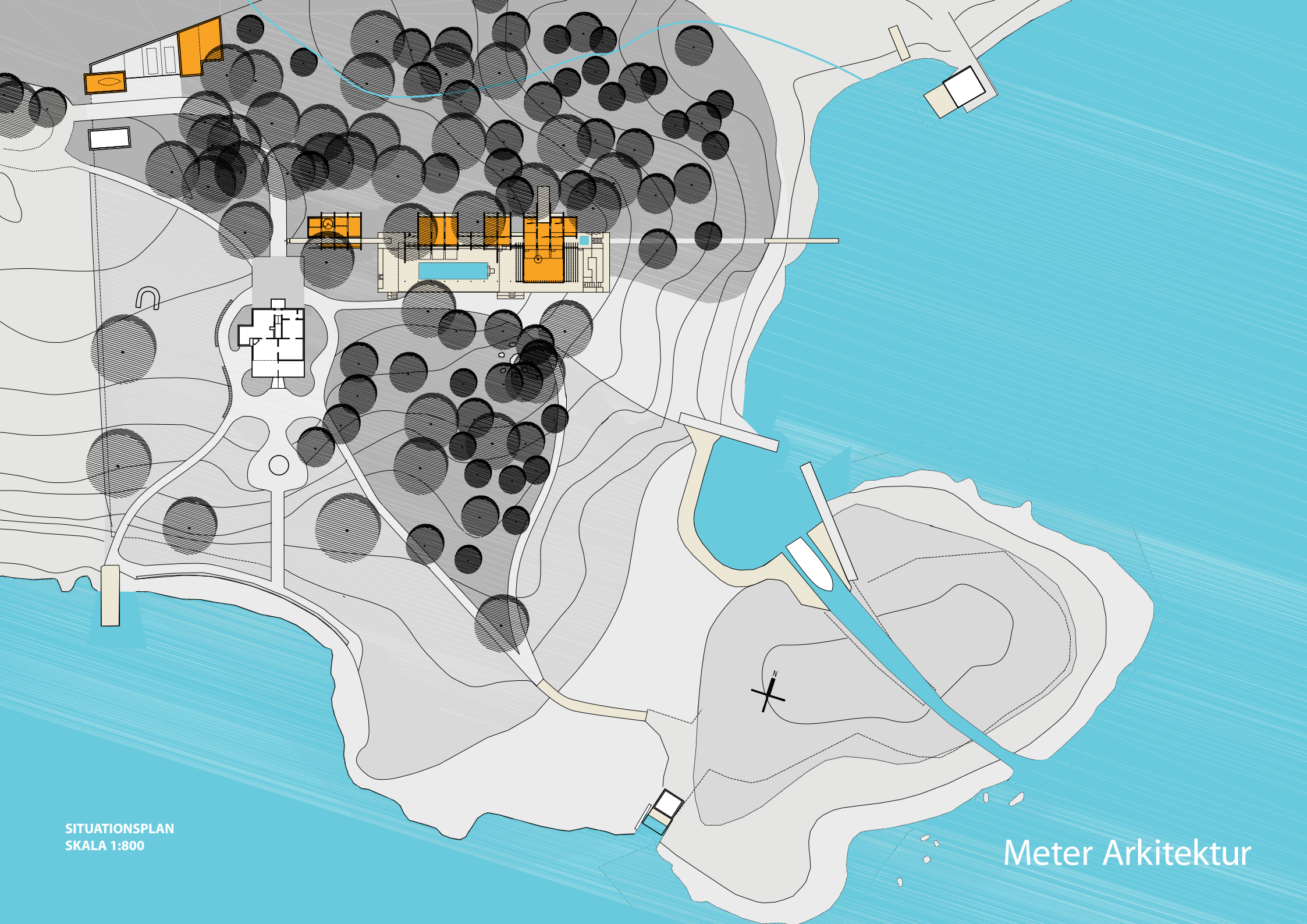
Lyssnar man noga hör man att upplevelsen här har hämtat sin näring dels från skogskojor och nordiska timmerhus, dels från ELLT's krematorium och 1970-talets gillestugor, men framförallt kommer inspirationen från själva platsen.

Lars Krantz från Wij trädgårdar i det kungliga Ockelbo restaurerar och nyskapar den kultiverade parkmiljön.

En förutsättning för detta mycket noggrant byggda projekt har varit en ambitiös beställarfamilj som bor på platsen och har ett stort aktivt umgänge. Byggarna som varit få till antalet och besjälade av projektet har utan tidspress tillåtit arbeta under fyra år. Bygget har påmint om hur man byggde förr. Under de många byggmötena har vi ofta alla närvarande tillsammans vandrat runt och diskuterat detaljer och lösningar.

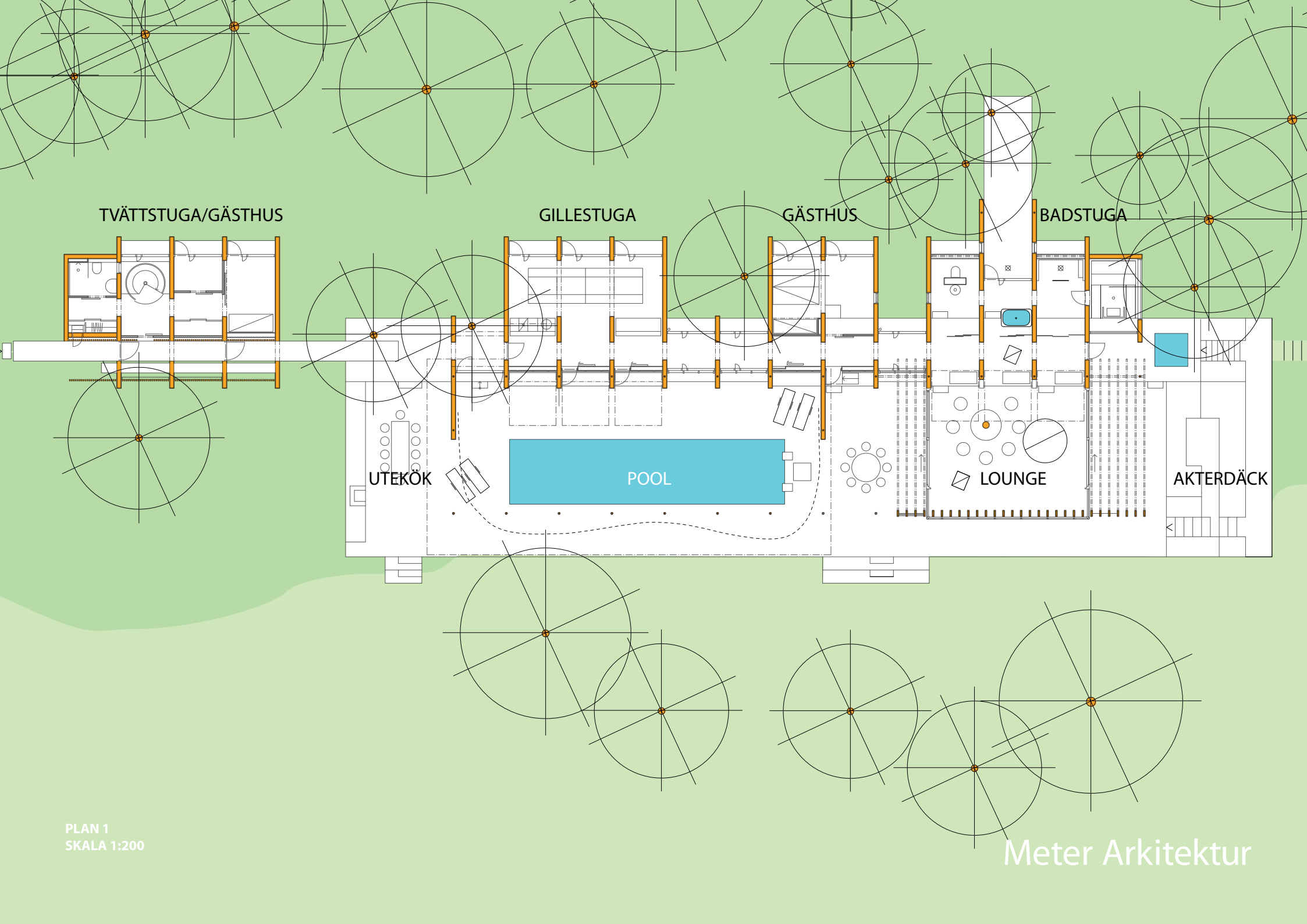
Samtliga foton är tagna innan slutgiltigt färdigställande.

SITUATIONSPLAN
SKALA 1:800

Meter Arkitektur

TVÄTTSTUGA/GÄSTHUS

GILLESTUGA

GÄSTHUS

BADSTUGA

UTEKÖK

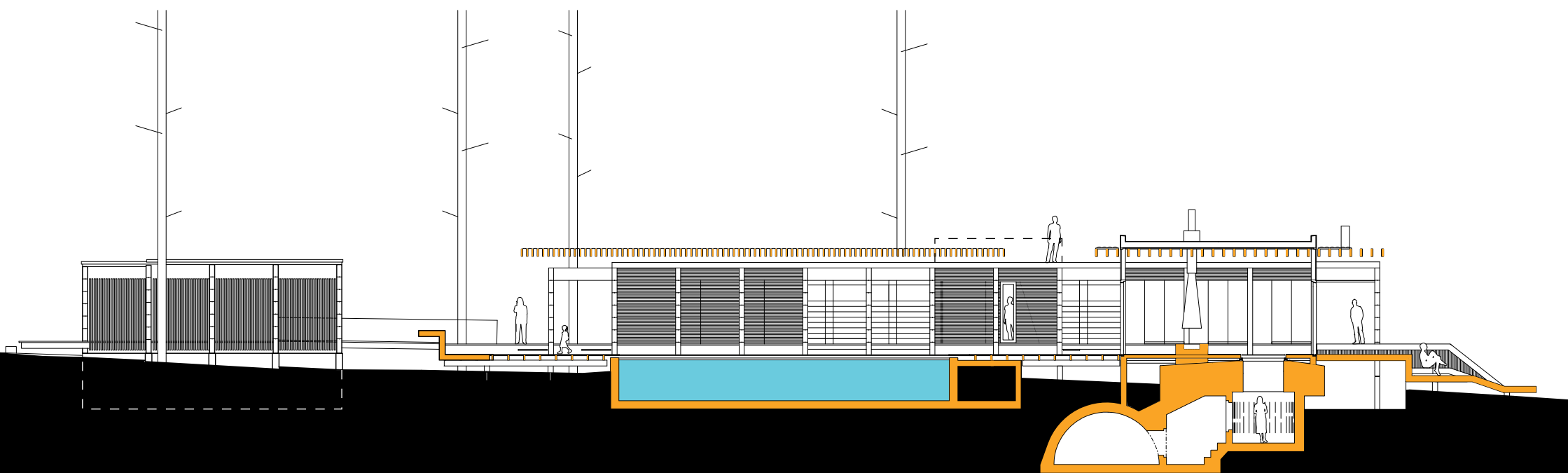
POOL

LOUNGE

AKTERDÄCK

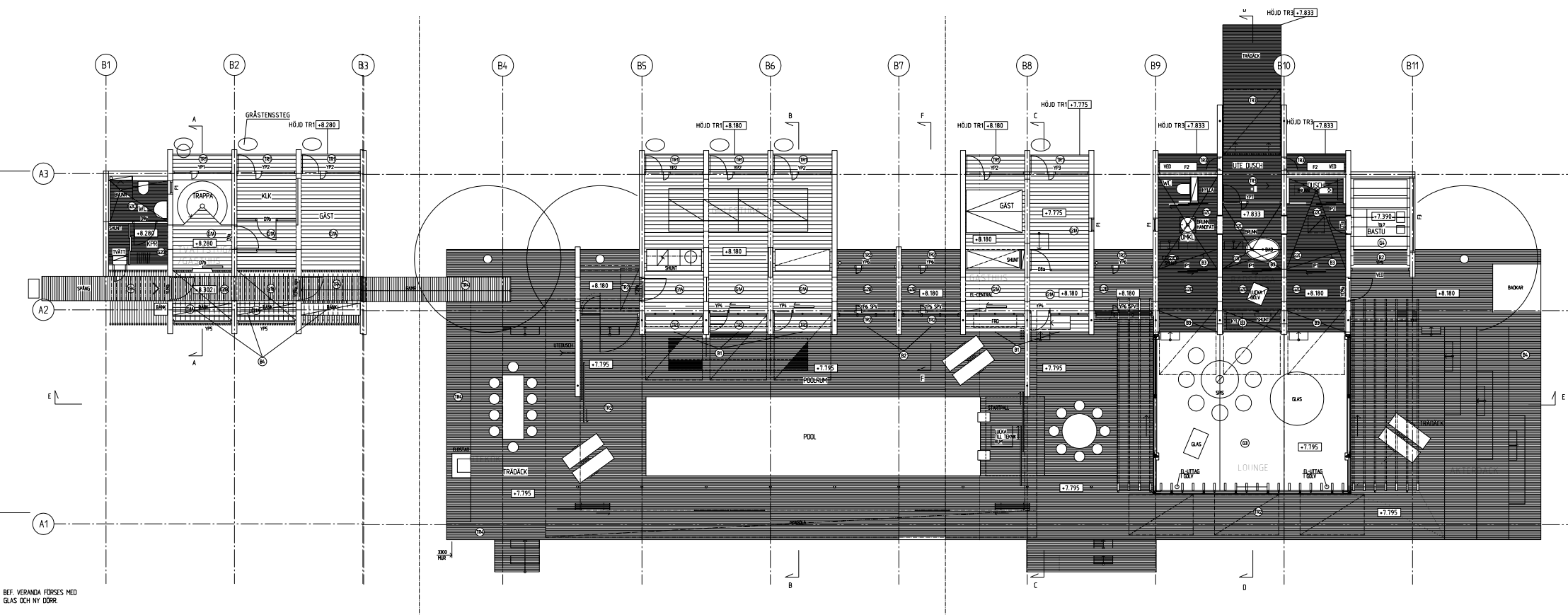
PLAN 1
SKALA 1:200

Meter Arkitektur

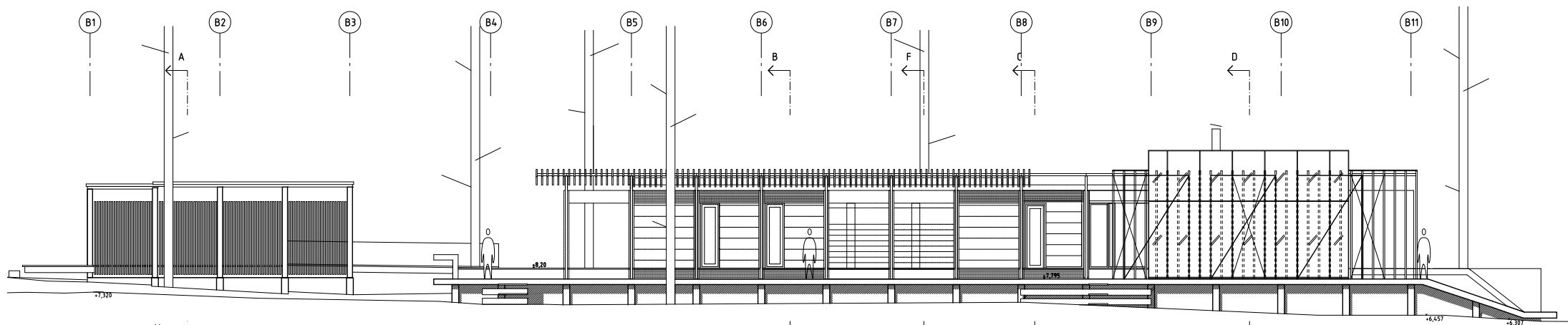
LÄNGSGÅENDE SEKTION
SKALA 1:200

Meter Arkitektur

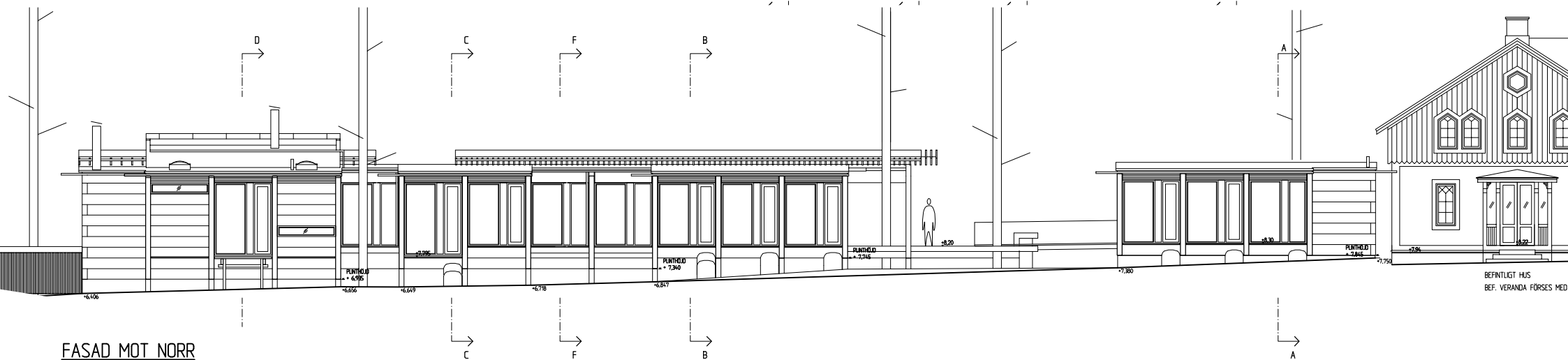

PLAN MED GOLVTYPER
SKALA 1:200

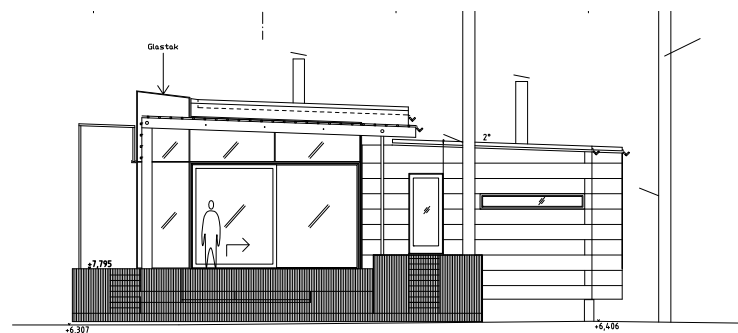
Meter Arkitektur

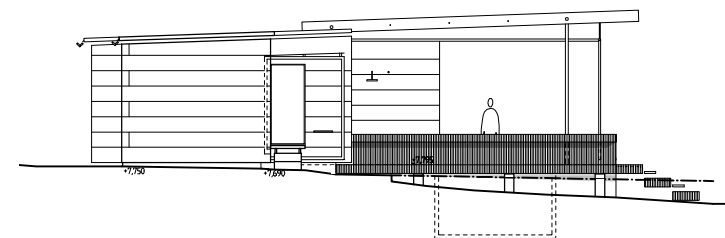
FASAD MOT SÖDER

FASAD MOT NORR

FASAD MOT ÖSTER

FASAD MOT VÄSTER

FASADER
SKALA 1:200

Meter Arkitektur

Meter Arkitektur

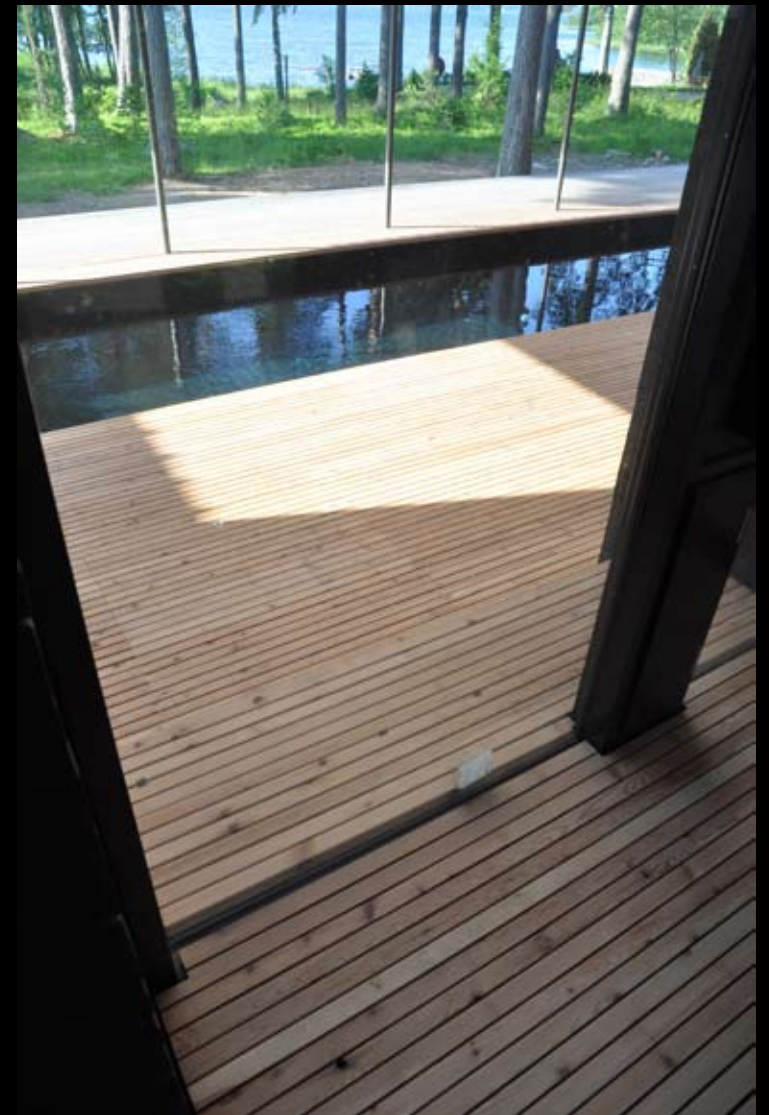

Meter Arkitektur

Meter Arkitektur

Meter Arkitektur

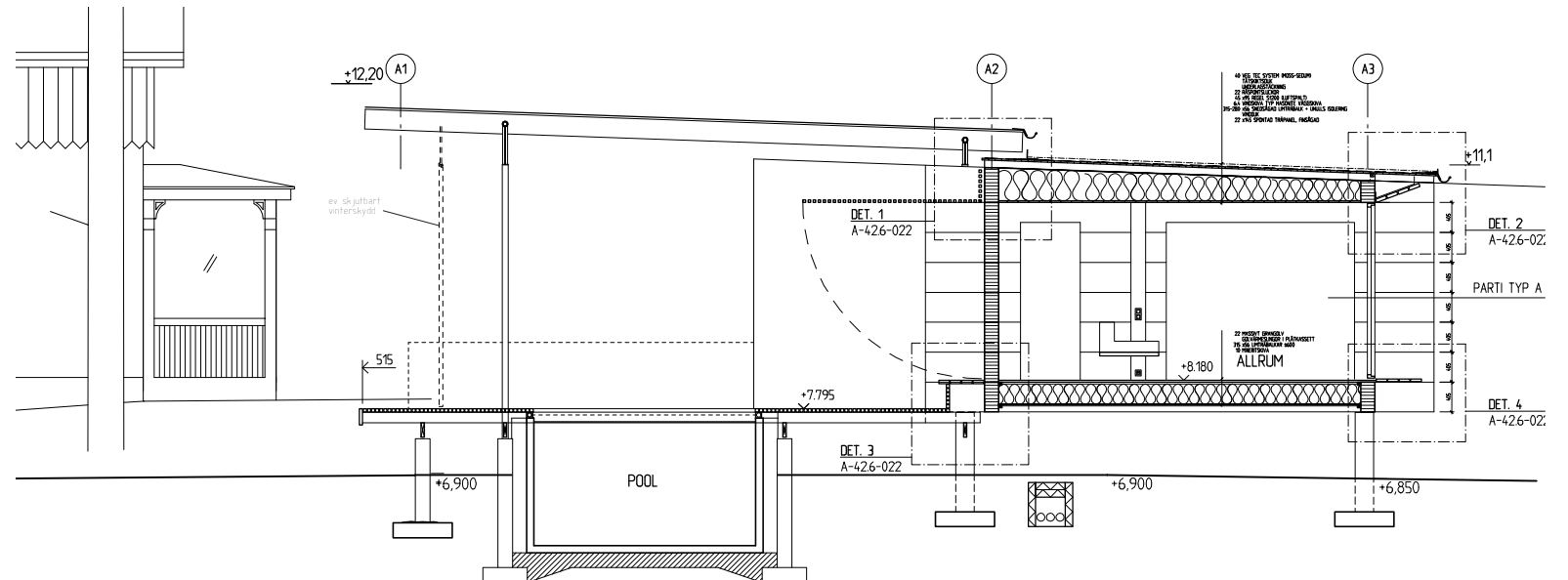
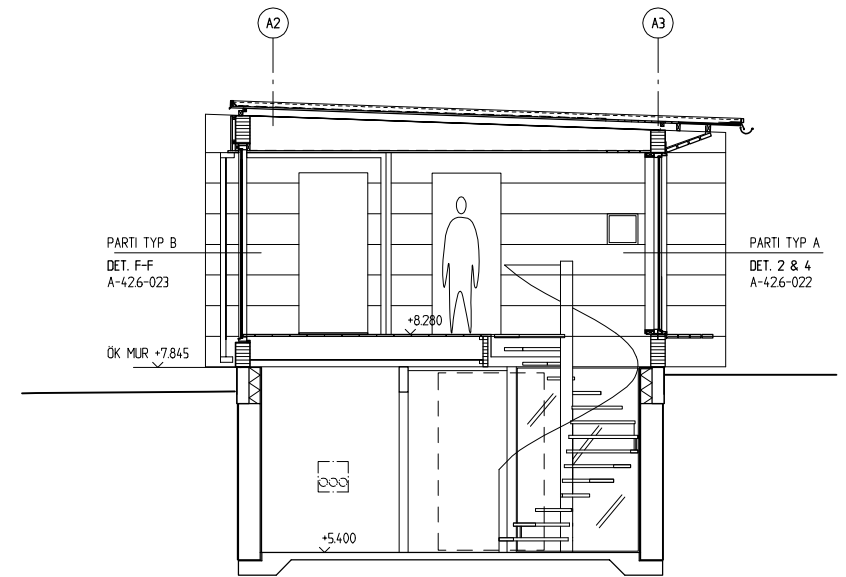
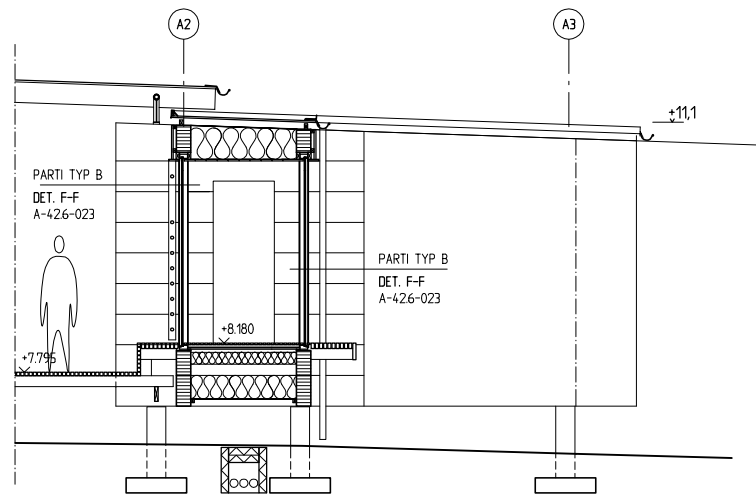
Meter Arkitektur

Meter Arkitektur

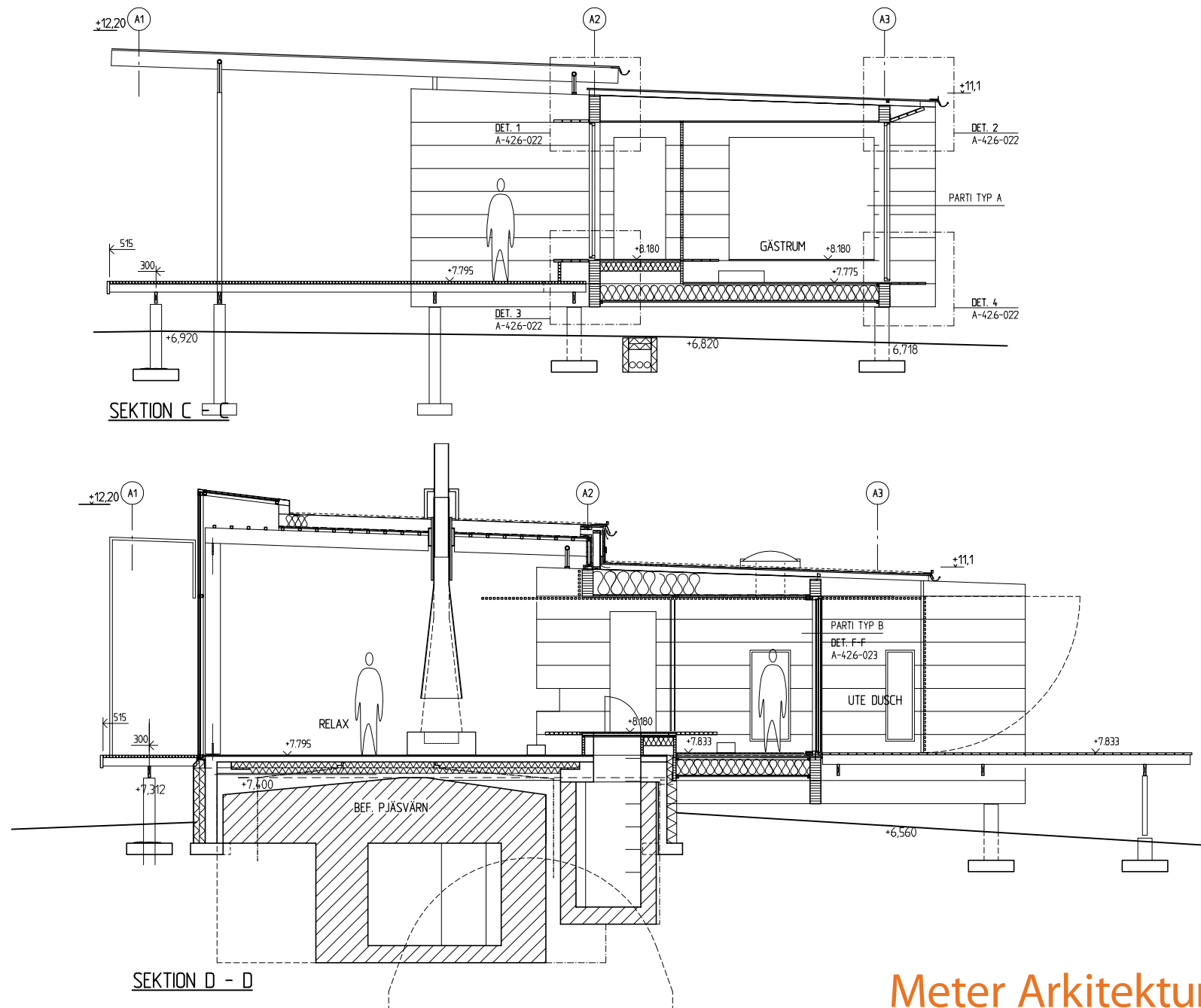

Meter Arkitektur

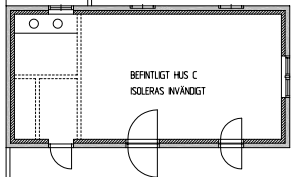
TVÄRSEKTIONER
SKALA 1:100

Meter Arkitektur

TVÄRSEKTIONER
SKALA 1:100

Meter Arkitektur

PLAN FASADER SEKTIONER BÅTHUS& TRAKTORGARAGE SKALA 1:200, 1:100

